

Bet. o. Forl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876.

Brug end den nuværende. Tanken var, at Skolens Bestyrelse da kunde optage et Laan i Bygningen og for dette foretage den nødvendige Udvidelse af Lokalet.

For at forsøge denne Udvei, lode vi da optage en Taxation af Bygningen, som er bleven indsendt til Ministeriet tillige med min Skrivelse af 3die Juni. Taxatorerne anslog vel i Almindelighed Bygningens Værdi til c. 4,000 Rbd., men tilspode, at, saafremt den fremtidig ikke maatte anvendes til anden Brug, maatte denne Servitut ophæve dens Værdi i Handel og Wandel, og kunde den da paa Grund af sin Udby og Uhenfigtsmæssighed ikke have anden Værdi end Materialernes. Under disse Omstændigheder kunde Kjøbet af Bygningen altsaa ikke være os til nogen Nytte, da intet Laan vilde kunne faas i den. Men selv om den nævnte Servitut faldd bort, turde Skolens Bestyrelsesraad dog ikke inklade sig paa en Transaktion, hvorved Skolens Kasse vilde blive bebyrdet med en aarlig Renteudbetaling, som den ikke antoges at kunne bære. I Genhold hertil faae Bestyrelsesraadet sig desværre nødt til at gjøre Afkald paa at benytte det isørigt paaskjønnelesværdige Tilbud fra Finantsudvalgets Side.

Svad vi havde forudsat, nemlig at Klasseværelsernes haade Størrelse og Antal maatte blive utilstrækkelig, viste sig allerede ved indeværende Skoleaars Begyndelse rigtig. Discipeltallet gik op til 95, og der behøvedes 6 Klasseværelser, foruden at der skulde stiftes Plads til Realdisciplene i de Timer, i hvilke de læse afskilte fra de studerende. Deri kunde da aabenbart 5 Værelser, af hvilke de 2 tilmed kun vare smaa, ikke gjøre Fyldest. Der forelaa os altsaa det Alternativ, enten at afvise anmeldte Disciple eller at udvide Lokalet. I Tilid til, at en extraordinær Understøttelse ikke syntes umulig for os efter de Reviser paa Beloville, som Skolen hidtil har modtaget saavel fra Regjeringens som fra Rigsdagens Side, tog da Bestyrelsesraadet den driftige Beslutning — vel ikke at opføre en ny Bygning for hele Skolen — men at ombygge den i ovennævnte Taxation som faldefærdig betegne, vestre Sidesløj. Herved ere 3 nye Værelser af passende Størrelse færdige til de 5 gamle, saa at 8 Klasseværelser nu staa til Raadighed. Dette svarer ikke alene til det nuværende Behov, men ogsaa til den ad Aare forestaaende Udvidelse, naar Disciplene af 4de studerende Klasse rykke op for at danne Stammen til en ny øverste Klasse. Beføstningen vil, naar Alt blitær færdigt, beløbe sig til mellem 2,500 og 3,000 Rbd.

Af Hensyn til denne Sums Størrelse vover jeg da at andrage paa ovennævnte Forhøielse af Statstilskudet paa 500 Rbd. i mindst 5 Aar. Jeg veed vel, at vi ikke kunne beraabe os paa nogen Hæd, at den Stund Bygningens Bedligeholdelse paahviler Skolen. Men jeg henstiller, om ikke det dobbelte Hensyn kan tale for os, først at Eiendommens Værdi er bleven forøget saavel ved de omfattende Forbedringer i de nærmest foregaaende Aar som nu ved Opførelsen af en ny, solid Fløi i Stedet for en gammel og daarlig, dernæst af Skolen, isald den selv skal udrede saa stor en Sum, vil blive bragt i en Gjæld, som det ikke er let at se, hvorledes den skal kunne bære; thi den er hverken nogen Stats- eller Amts- eller Kommunesøle; den har ingen anden Støtte end sin egen Kasse. Det vilde dog være sørgeligt, om Skolen skulde lide alvorligt under et pekuniært Tryk, efterat den (naar der ses hen til, at af dens 95 Disciple ere 35 Sønner af Kjøbmand, Haandværkere og andre Næringsdrivende, 25 af Aanbrugere, 12 af Officerer og Underofficerer, 8 af Lærere, 6 af Jernbaneassistenten og Telegrafister, 3 af civile Embedsmænd og 6 af Forretningsførere og Lign.) kan siges at have slaaet Rod i Befolkningens forskjellige Klasser baade i Byen og Omegnen. Men lykkes det ved det høie Ministeriums og Rigsdagens Omfarg at komme ud over den nærværende Krise, skjønner jeg ikke rettere, end at Skolen fremtidig vil kunne opfylde sin Bestemmelse ved det ordinære Statstilskud, og den gamle, henved 200aarige Bygning endnu længe gjøre Gavn i alle Samfundets Klasser som Planteskole for den almindelige Dannelse."

Udvalget tror i Betragtning af den i Andragendet givne Begrundelse at kunne tiltræde Ministerens Vædringsforslag, dog at dette forandres derhen, at dets midlertidige Karakter fremtræder i Lovforslaget, ligesom man forventer, saavidt og saafnart Skolens økonomiske Stilling tillader det, at Bestyrelsen vil forsøge Fripladsernes Antal som Erstatning for denne forsøgede Bevilling.

158) Udgiftposter 11—12. Udvalget har ubedt sig meddelt Oplysning om, hvorvidt Ministeren i Overensstemmelse med tidligere gjorte Opfordringer fra Udvalgets Side ved Approbation af nye Skoleplaner har havt Leilighed til at virke hen til en fylbigere Udvikling af det kommunale Skolevæsen i de Kommuner, til hvis høiere Skolevæsen der ydes Understøttelse af Staten.

Derpaa har Udvalget endnu ikke modtaget noget Svar.

159) Udvalgets Flertal under Nr. 94 gjentager tidligere fremsatte Hensstillinger om Nedlæggelse af nogle af de nuværende lærde Skoler, da de Midler, der anvendes til dem, ere for store i Forhold til den Nytte, de stift.